

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 63/16
V Lucemburku dne 14. června 2016

Rozsudek ve věci C-308/14
Komise v. Spojené království

Spojené království může požadovat, aby příjemce rodinných přídatků a slevy na dani na dítě měl právo pobytu v tomto státě

Ačkoli se tato podmínka považuje za nepřímou diskriminaci, je odůvodněna potřebou chránit finance hostitelského členského státu.

Nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení¹ stanoví soubor společných zásad, které musí právní předpisy členských států v této oblasti dodržovat, aby jednotlivé vnitrostátní systémy neznevýhodňovaly osoby, které využívají práva volného pohybu a pobytu v rámci Unie. Jednou ze společných zásad, které musí členské státy dodržovat, je zásada rovnosti. Ve specifické oblasti sociálního zabezpečení se zásada rovnosti projevuje zákazem diskriminace na základě státní příslušnosti.

Komise obdržela řadu stížností od občanů Unie jiné než britské státní příslušnosti, již mají bydliště ve Spojeném království. Tito občané si stěžovali na skutečnost, že příslušné britské úřady jim odepřely nárok na určité sociální dávky z toho důvodu, že nemají v tomto členském státě právo pobytu. Vzhledem k tomu, že Komise dospěla k závěru, že britské právní předpisy nejsou v souladu s ustanoveními nařízení, podala proti Spojenému království žalobu pro nesplnění povinnosti. Komise totiž uvedla, že britské právní předpisy ukládají ověřit, zda žadatelé o určité sociální dávky – mezi něž patří takové rodinné dávky, jako jsou rodinné přídatky a sleva na dani na dítě² dotčené v této věci – pobývají na britském území legálně. Podle Komise je tato podmínka diskriminační a v rozporu s duchem nařízení, jelikož nařízení zohledňuje pouze obvyklé bydliště žadatele.

Stran těchto argumentů Spojené království s odvoláním na rozsudek Brey³ tvrdí, že hostitelský stát může legitimně požadovat, aby byly sociální dávky poskytovány pouze občanům Unie, kteří splňují podmínky pro získání práva pobytu na jeho území, přičemž tyto podmínky stanoví především unijní směrnice⁴. Ačkoli Spojené království uznává, že splnění podmínek pro vznik nároku na dotčené sociální dávky je jednodušší v případě jeho vlastních státních příslušníků (těm svědčí právo pobytu ze své podstaty), tvrdí, že v každém případě je podmínka týkající se práva pobytu přiměřené opatření, jež má zajistit vyplácení dávek osobám dostatečně integrovaným ve Spojeném království.

V dnešním rozsudku **Soudní dvůr zamítá žalobu Komise.**

¹ Nařízení (ES) Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 (Úř. věst. 2004, L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72).

² Rodinné přídatky (child benefit) a sleva na dani na dítě (child tax credit) jsou peněžité dávky, které jsou financovány z daní, a nikoli z příspěvků příjemců. Jejich společným cílem je přispět ke krytí rodinných výdajů. K získání nároku na tyto dávky je podle britské právní úpravy třeba, aby se žadatel nacházel ve Spojeném království. Tato podmínka je splněna pouze v případě, že žadatel a) se fyzicky nachází ve Spojeném království, b) má obvyklé bydliště ve Spojeném království a c) má právo pobytu v této zemi.

³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. září 2013, Brey (C-140/12).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46).

Soudní dvůr nejprve konstatuje, že dotčené dávky jsou dávky sociálního zabezpečení, a tudíž spadají do oblasti působnosti nařízení.

Soudní dvůr dále odmítá hlavní argument Komise, podle kterého britské právní předpisy ukládají další podmínku k podmínce obvyklého bydliště obsažené v nařízení.

V tomto ohledu Soudní dvůr připomíná, že kritérium obvyklého bydliště ve smyslu nařízení, není nezbytnou podmínkou pro získání dávek, ale „kolizní normou“, jejímž cílem je zamezit současnému uplatňování několika vnitrostátních právních úprav a tomu, aby osoby vykonávající právo volného pohybu byly zbaveny ochrany. Podle Soudního dvora nařízení nezavádí společný systém sociálního zabezpečení, ale umožňuje, aby nadále existovaly rozdílné vnitrostátní systémy. Neurčuje tak hmotněprávní podmínky pro existenci nároku na dávky, neboť je v zásadě věcí právních předpisů každého členského státu tyto podmínky určit. V tomto rámci Soudní dvůr uvádí, že **nic nebrání tomu, aby poskytnutí sociálních dávek hospodářsky nečinným občanům Unie podléhalo požadavku splnění podmínek pro získání práva legálního pobytu v hostitelském členském státě.**

Co se týče podpůrného argumentu Komise, podle kterého kontrola práva pobytu představuje diskriminaci, Soudní dvůr konstatuje, že **podmínka práva pobytu ve Spojeném království má za následek nerovné zacházení, neboť takovou podmínku snadněji splní tuzemští příslušníci než státní příslušníci jiných členských států.**

Soudní dvůr má nicméně za to, že **toto nerovné zacházení je možné odůvodnit** takovým legitimním cílem, jako je **potřeba chránit finance hostitelského členského státu**, a to za podmínky, že nepřekračuje meze toho, co je pro dosažení tohoto cíle nezbytné.

Soudní dvůr v tomto ohledu konstatuje, že vnitrostátní orgány provádí ověřování legality pobytu v souladu s podmínkami stanovenými ve směrnici o volném pohybu občanů. Tato kontrola není britskými úřady prováděna systematicky u každé žádosti, ale pouze v případě pochybností. Z toho vyplývá, že **podmínka nepřekračuje meze toho, co je nezbytné pro dosažení legitimního cíle sledovaného Spojeným královstvím, a sice potřeby chránit své finance.**

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z unijního práva, může být podána Komisi nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotčený členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komisi k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stadiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106